

רע"פ 4482/20 - סהאמחמאד נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 4482/20

לפני: כבוד השופט ג' קרא

המבקשת: סהאמחמאד

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה בתיק ע"פ 5213-05-20 מיום 20.5.2020 שניתן על ידי כב' השופטים אברהם אליקים (סג"נ), תמר נאות פרי ורוניתבש

בשם המבקשת: עו"ד סוהיר ס. זידאן

החלטה

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה בע"פ 5213-05-20 (כב' השופטים א' אליקים (סג"נ), ת' נאות-פרי, ר' בש) מיום 20.5.2020, בגדרו נדחה ערעור המבקשת על הכרעת דינו של בית משפט השלום בחיפה בת"פ 15088-10-18 (כב' השופט ז' אריאלי).

רקע והליכים קודמים

1. המבקשת הורשעה, לאחר שנשמעו ראיות, בעבירה של אימום לפיסעיף 192 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין). בשל כך נגזרו עליה מאסר מותנה בן עשרים יום למשך שנתיים והתחייבות כספית בסך 2,500 ש"ח להימנע מלעבור עבירת אימום במשך שלוש שנים.

עמוד 1

2. ברקע הדברים, החלטת בית ספר לאחיות (להלן: ביתהספר), שבו למדה בתה של המבקשת, על הפסקת לימודיה. בהכרעת הדין נקבע כי המבקשת התקשרה ממכשיר הטלפון שלה, אולם מבלי שהזדהתה, למזכירת ביתהספר ואמרה לה: "תמסרי למיכאל ושי (שני מדריכים בבית הספר -ג'.ק) שיהיה להם מוותבקרוב, אינשאללה". בדברים אלה ראה בית המשפט איחולי מוות, שיש בהם "פוטנציאל ממשי להטלת מורא, פחד או אימה מפני רעה צפויה". בנוסף נקבע כי המבקשת ראתה במדריכים כמי שאחראיים להפסקת לימודי בתה וכי ביקשה "לגמול" להם כאשר התקשרה לבית הספר במטרה להפחידם ולהקניטם ו"לכלהפחותהיתהמודעתברמהגבוההשהלהסתברותכידבריהיפחידואויקניטואתהאדםשנמצאמעברוהשנישלקוהטלפון".

3. למען שלמות התמונה יצוין כי נוסח דברי המבקשת, כפי שנקבע בהכרעת הדין, שונה מנוסחם בכתב האישום בכך שבית המשפט קבע כי בסוף הדברים הוסיפה המבקשת את המילה "אינשאללה", שלא הופיעה בדברים שיוחסו לה בכתב האישום.

4. המבקשת ערערה לבית המשפט המחוזי על הכרעת הדין של בית משפט השלום. נימוקי הערעור התייחסו לקביעות עובדה ומהימנות וכן לטענה כי לאור פסיקת בית משפט זה, נוסח דברי המבקשת - כפי שנקבע בהכרעת הדין - אינו מהווה איום אלא איחולי מוות מידי שמים, כביטוי לחוסר האונים שחשה וכי בהקשר זה יש משמעות לקביעה כי המבקשת חתמה את דבריה במילה "אינשאללה". עוד טענה המבקשת בערעורה כי לא הוכח כי התקיים בה היסוד הנפשי הדרוש להרשעה.

ערעור המבקשת נדחה. בפסק דינו עמד בית המשפט המחוזי על כך שבית משפט השלום אימץ את עדויות המזכירה ושני המדריכים ודחה את עדות המבקשת. נקבע כי לא נפל כל פגם בהכרעת הדין וכי בהתאם לפסיקת בית משפט זה, הדברים שמסרה המבקשת בטלפון, על רקע הקביעה כי היא לא הזדהתה בשיחה, אכן מהווים איום.

נימוקי הבקשה

5. בבקשה המונחת לפני, טוענת המבקשת כי עניינה מעלה שאלה בעלת חשיבות כללית, חוקתית וציבורית, ומצדיק מתן רשות ערעור ביחס לשאלה האם איחולי מוות מהווים איום. לטענת המבקשת איחולי המוות, כפי שעלו מתוכן שיחת הטלפון, אינם מהווים עבירת איומים כהגדרתה בחוק העונשין, אלא ביטוי לחוסר האונים שחשה והותרת העונש בידי שמים, ועל כן יש לזכותה.

לשיטת המבקשת, המשיבה לא הוכיחה כי קיים איסור בדין לבטא איחולי מוות ולכן לא ניתן היה לבסס את הרשעתה בעבירה זו וכי למעשה פירוש דבריה כאיום מהווה פגיעה בלתי מידתית בחופש הביטוי. עוד טוענת המבקשת כי המבחנים שהותוו בפסיקה להבחנה בין איום לבין אזהרה אינם מתקיימים בעניינה משהאמרה מותנית ברצונו של האל. המבקשת טוענת גם כי מהמילה "אינשאללה" ניתן ללמוד כי אמרתה הייתה מופנית לאלוהים ואין לראות בה איום על בני האדם, וכי כשם שנקבע כי לא ניתן לראות בקללת "הפולסא דנורא" כאיום, כך גם לא היה מקום להבחין ולקבוע כי איחולי מוות סתמיים המופנים לרצון האל מגבשים עבירת איומים. כמו כן טוענת המבקשת כי האינטרס הציבורי אינו תומך בניהול הליך פלילי במקרה של שיחה יחידה וקצרה שבה הביעה את חוסר האונים שחשה.

6. לאחר שעיינתי בבקשה ובנספחיה, הגעתי לכלל מסקנה כי דינה להידחות. הלכה היא כי רשות ערעור "בגלגול שלישי" תינתן במקרים חריגים בלבד, המעוררים שאלה משפטית כבדת משקל או סוגיה ציבורית רחבת היקף, החורגת מעניינם הפרטי של הצדדים; או במקרים יוצאי דופן בהם מתעורר חשש לאי-צדק מהותי או עיוות דין (ראו, בין רבים, רע"פ 3880/20 כהן נ' מדינת ישראל (28.6.2020)). הבקשה שלפני אינה עומדת באמות המידה האמורות, משהיא ממוקדת כולה בעניינה הפרטי של המבקשת, היינו בשאלה האם הדברים שאמרה, בנסיבות בהן נאמרו, עולים כדי איום על פי המבחנים שהותוו בפסיקת בית משפט זה. לב ליבה של השאלה היא באופן יישום הדברים ואין הדבר מקים עילה למתן רשות ערעור (רע"פ 101/05 בן יקיר נ' מדינת ישראל (5.12.2005)). כמו כן לא מצאתי כי נגרם למבקשת עיוות דין, או אי-צדק חמור המצדיק את התערבותו של בית משפט זה ב"גלגול שלישי". די בכך לכדי לדחות את הבקשה.

7. יצוין, טענות המבקשת כי המשיבה כשלה בהוכחת היסוד "שלא כדין" שבסעיף 192 לחוק העונשין וביחס לטקס הפולסא דנורא לא הועלו בערכאת הערעור, ואין מקום להידרש להן לראשונה בהליך שהינו גלגול שלישי (רע"פ 2468/16 קיסרנ' מדינת ישראל (28.3.2016); רע"פ 3785/15 חכים נ' מדינת ישראל (7.6.2015)).

8. מעבר לצורך, הרי שלגופם של דברים בהכרעת דינו של בית משפט השלום מצויה התייחסות לכך שהיסוד העובדתי של עבירת האיום כולל איום לפגיעה שלא כדין בשלוות נפשו, בטחונו וחירות פעולתו של הפרט (פסקה 42 להכרעת הדין). יוזכר כי ברע"פ 8736/15 צוברי בר נ' מדינת ישראל (17.1.2018)) נקבע כי היסוד "שלא כדין" מתייחס להתנהגות העתידית הגלומה באיום (שם, פסקה 27), וזו בענייננו היא המוות ולא איחולי המוות. הקביעה שבהכרעת הדין כי יש בדברי המבקשת משום איום מבוססת על בחינת מכלול הנסיבות. נקבע כי המבקשת, שכעסה על שני המדריכים שבהם ראתה אחראים על הפסקת לימודיה של בתה, ביקשה להפחידם, ולכל היותר היתה מודעת כי דבריה יפחידו או יקניטו את מי שנמצא מעברו השני של קו הטלפון. משמעות הדבר היא כי בנסיבות המקרה, שעה שהמבקשת התקשרה מבלי להזדהות ואמרה את שנקבע שאמרה, עלו איחולי המוות כדי איום לפגיעה בערכים המוגנים שבסעיף 192 לחוק. וכפי שכבר נקבע בעבר, מבחנם של הדברים שהושמעו הוא "מבחן פשוטשלהבנהבסיסית" וכי "המאויסהסביר" אינו זקוק לפרשנויות מפולפלות... כדי לדעת אם בכוונת המאיים לממש את איומו בעצמו או שהוא משאיר זאת לכוחות עליונים" (רע"פ 88/04 ורטהיימר נ' מדינת ישראל (1.4.2004)).

9. סוף דבר, הבקשה נדחית.

ניתנה היום, כ"א באלול התש"ף (10.9.2020).

ש ו פ ט